

JAK SE TĚŠIT DO ŠKOLKY

Školka...Snad každému z nás se okamžitě vybaví nějaká vzpomínka z vlastní zkušenosti: první láska, spaní po obědě, teplé mléko, červená řepa nebo značka. Pojďme rozptýlit některé obavy ze změn, které čekají děti i jejich rodiny.

Změna režimu

„Dělej, přijdeme pozdě, ty ještě nemáš obuté boty?“ Spěch, stres ... každé ráno. Rodič vidí nespokojeného šéfa, dítě naopak nechápe, proč si nemůže ještě chvilku pohrát tak, jako jiná rána. Uspěchaná cesta do školky na napětí ještě přidá. Co s tím? Důležité je zachovat klid. Tříleté ani pětileté dítě uspěchanými slovy nepoškodíme. Ve 3 letech nejspíš dítě ještě bude potřebovat vaši pomoc při oblékání (pozor, to ale neznamená, že je obléknete). Můžete si také zasoutěžit, kdo z vás budete oblečen dříve... Vytvoření pravidelných rituálů velmi pomůže. Snažte se, aby dítě chodilo večer včas spát. Připravte mu hromádku s oblečením již večer a ráno si vytvořte časovou rezervu pro nenadálé situace. Buďte dobře naladěni a usmívejte se. Pamatujte, že vy řídíte situaci a musíte být tedy vždy o krok napřed. Křik ani vyhrožování nemají správný efekt, naopak, při takovém ránu přijdete do práce rozladěni a dítě do školky s pláčem, takže i zde platí přísloví – s úsměvem jde všechno líp.

Adaptace dítěte

Představte si situaci, že ráno vše zvládnete, do školky přijdete včas, ale najednou se dítě rozpláče a nechce vás pustit. Rve vám to srdce a máte dilema – dítě nebo práce? Především bychom se měli řídit ideálem, který nám určila sama příroda – na prvním místě je zájem dítěte, nikoli rodičů. Dobře organizované školky umožní dítěti postupnou adaptaci, zvykání si na odluku od rodičů. Dítě si postupně zvyká na nové prostředí nejprve v přítomnosti matky či jiné pro něj blízké osoby, doba pobytu ve školce se postupně prodlužuje. Rodiče mohou s dětmi pobývat ve školce tak dlouho, jak to považují za nutné, ke každému přistupujeme individuálně. Obecně se doba adaptace dítěte na školku uvádí v rozsahu 1 – 6 týdnů, je to tedy velice individuální.

Možné reakce

Nejprve se bude vaše dítě snažit ve školce zorientovat. V této době si klade otázky: Co tu budu dělat? Proč tu jsem? S čím si budu hrát? Můžu si to půjčit? Kde je maminka? Proč tu není se mnou? Vráti se? Na tyto otázky je nejen potřeba odpovědět, ale dítě se musí o jejich pravdivosti přesvědčit. Ve skupině se bude chovat spíše jako pozorovatel a bude vyčkávat. Doma může být unavené a nevyrovnané a bude vyprávět málo nebo nic. Některé děti mohou také trápit mírné bolesti břicha či hlavy i ranní slzičky jsou normálním jevem. Většina dětí se po odchodu rodičů v novém prostředí zabaví – jsou tu i jiné hračky než doma, navazuje první kamarádké vztahy. Tam, kde je odluka od doprovázející matky opakovaně dramatická, někdy pomůže, když začne dítě ráno do školky vodit otec či jiný člen rodiny.

Asi od druhého týdne se bude dítě snažit najít své místo ve skupině. Může se stát, že přitom dojde ke konfliktům s jinými dětmi. Také se může projevovat nedostatek odpoledního odpočinku a častěji se stane, že dítě jde ráno do školky s nechutí nebo tam nechce vůbec. Tyto reakce nejsou ničím zvláštním, jsou normální. Každé dítě zkrátka potřebuje na adaptaci svůj čas.

Jak nováčkům pomoci

Děti, které si na novou školku teprve zvykají, potřebují individuální přístup učitelky. Když učitelka dítěti pomáhá s oblékáním, dovede ho na záchod, ukazuje mu, co kde je, dodává mu pocit bezpečí. Dítě tak cítí, že mu někdo věnuje pozornost. Dobrá učitelka také nenechá dítě napospas novým aktivitám, ale pomáhá mu, aby se zapojilo, povzbudí ho a nenechá ho stranou. Výhodou mateřské školy jsou v tomto případě bezesporu malé a věkově smíšené skupinky dětí. Starší děti svým zralejším chováním podporují ty mladší a učitelka má více prostoru pro individuální přístup ke každému dítěti.

Pomoc rodičů

Hlavní je dopředu potomka neděsit, a to ani v legraci míněnými slovy: „Jen počkej, však oni tě ve školce zkrátí...“ Vhodnější je si s ním vyprávět o tom, jak si ve školce bude hrát a poznávat nové kamarády. Děti jsou na rodiče hodně naladěné a když vycítí jejich strach, půjdou do školky již s tím, že by se měly bát. Pak je mnohem pravděpodobnější, že se skutečně bát budou.

V prvních týdnech je důležitým předpokladem pro dobrou adaptaci dítěte přehlednost situace a předvídatelnost toho, co na ně čeká. Pokud jako rodič získáte jistotu, že je o vaše dítě dobře postaráno, můžete tento pocit přenést i na své dítě. Využívejte proto příležitost co nejčastějšího pobytu spolu s dítětem v mateřské škole. Školka je přes veškeré případné problémy obrovským přínosem do života. Dítě se tu naučí sociálním dovednostem, díky nimž bude schopnější obstát v kolektivu, uhájit si své místo, spolupracovat, soupeřit i uznávat jinou autoritu. Školka vlastně představuje první krok k osamostatnění vašeho dítěte, a proto se budeme společnými silami snažit o to, aby to byl krůček příjemný a do co nejlaskavějšího prostředí.